

Fișa unității de curs / modulului
Modulul: Psihopedagogia familiei

Catedra responsabilă	Psihologie și Științe ale Educației
Treapta de studii	Studii superioare de licență, ciclul I
Programul de studiu	0111.03 Psihopedagogie
Tipul unității de curs / modulului	Specialitate, opțională
Credite ECTS	4
Numărul orelor de contact / Numărul total de ore	60/120
Forma de evaluare	Examen (test docimologic)
Anul de studiu / semestrul	Anul 3, sem. V
Limba de predare	Română și rusă
Titularii cursului	Conf. univ., dr. Iurchevici Iulia Asist. univ., MA Moraru Ina

Conținutul succint al cursului:

Familia ca sistem biopsihosocial: caracteristici, funcții și roluri. Tipuri de sisteme familiale și grade de deschidere către mediul extern (prieteni, rude, școală, comunitate, instituții). Interacțiunea familiei cu mediul social și influența acestuia asupra dezvoltării copilului. Funcțiile familiei: afectivă, educativă, economică, de socializare și protecție.

Structura sistemului familial. Componentele structurale ale familiei: subsisteme (conjugal, parental, fratern), roluri și stataturi. Limitele familiale (clare, difuze, rigide) și impactul acestora asupra funcționării familiei. Organizarea relațiilor și distribuția responsabilităților în familie.

Patternuri tranzacționale și interacționale. Modele de interacțiune în familie: patternuri tranzacționale verbale și nonverbale, conștiente și inconștiente. Funcțiile patternurilor în menținerea echilibrului familial. Repetitivitatea comportamentelor și transmiterea modelelor relaționale între generații. Impactul comunicării implicite și explicite asupra relațiilor familiale.

Dinamica familiei. Ciclurile vieții de familie: etape de dezvoltare și tranziții (formarea cuplului, apariția copiilor, adolescența, lansarea copiilor, etapa maturității și a vârstei a treia). Crizele familiale: normative și nenormative. Climatul familial și influența acestuia asupra dezvoltării emoționale și sociale a copilului. Compatibilitatea psihologică în cuplu. Particularități ale rolurilor de gen și abateri de la rolurile conjugale.

Comunicarea în familie. Forme și stiluri de comunicare familială. Bariere în comunicare și distorsiuni relaționale. Rolul comunicării în menținerea echilibrului și în rezolvarea problemelor. Ascultarea activă, empatia și exprimarea emoțiilor în familie.

Factori de risc și conflicte în familie. Factorii de risc în relațiile de cuplu și în funcționarea familiei: stresul, dificultățile economice, comunicarea deficitară, diferențele valorice. Conflictele familiale: tipuri, cauze și dinamici. Strategii de gestionare și soluționare a conflictelor. Impactul conflictelor asupra dezvoltării copilului și asupra climatului familial.

Finalități de studiu:

La finalizarea acestui curs, studentul va demonstra următoarele cunoștințe, abilități și competențe: va defini conceptele științifice de bază ale antropologiei relevante procesului educațional; va reda principalele teorii antropologice utilizate pentru înțelegerea relației dintre cultură, învățare și școlarizare. va descrie specificul procesului instructiv-educational în diverse contexte socio-culturale; va prezenta evoluția conceptelor de personalitate și educație din perspectiva antropologică, ilustrând multiplele relații dintre individ, cultură și societate; va identifica sarcinile, obiectivele și caracteristicile principale ale pedagogiei cultural relevante; va identifica și aplica metodele de cercetare etnografică în investigarea diferitelor aspecte ale procesului instructiv-educativ; va evalua cadrul legislativ și reformele din sistemul de învățământ al Republicii Moldova din perspectiva abordărilor teoretice utilizate în antropologia educațională; să înțeleagă și să explice direcțiile de bază în lichidarea barierelor gender privind socializarea genurilor; va selecta metodele de cercetare etnografică relevante pentru identificarea diversității culturale în mediile educaționale în vederea respectării principiilor pedagogiei cultural relevante; va analiza avantajele și dezavantajele mediilor școlare interculturale/multiculturale aplicându-le la evaluarea curriculumului școlar existent; să aplice cunoștințele obținute în reformarea pozitivă a stereotipurilor gender; va elabora un demers educativ pentru cultivarea toleranței și acceptanței diferențelor socio-culturale în mediile instructiv-educative; va evalua activitățile instructiv-educative din perspectiva principiilor și normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice explicite specifice specialistului în științele educației; să cunoască evoluția instituirii științei gender, abordările teoretice; să cunoască diferențele sociale gender, problemele cu care se confruntă societatea contemporană privind promovarea politicilor gender, tendințele de restructurare și de îmbunătățire a rolurilor sociale gender.

Bibliografie:

1. Cernat V. Psihologia stereotipurilor. Polirom, 2005, Iași
2. Grunberg L. Miroiu M. Gen și societate. București, 1997
3. Dafinoiu I. Psihoterapii scurte. Strategii, metode, tehnici. Iași, 2005
4. Noica, C., Jurnal filosofic. București: Humanitas, 2012.
5. Wulf, C., Antropologia educației. București: Editura Universității București, 2007.
6. Baudrillard, J., Societatea de consum. Mituri și structuri. București. 2008.
7. Heideger, M., Prolegomene la istoria conceptului de timp. București: Humanitas, 2005.
8. Karnoouh, C., Adio diferenței: eseu asupra modernității târzii. Cluj: Idea, 2004.

Pentru studenții vorbitori de limbă rusă

1. Иванова У. Гендерная проблематика в психологии. // Введение в гендерные исследования. Адетейя, 2001
2. Ильина Е. П. Дифференциальная психофизиология мужчины и женщины. СПб.: Питер, 2002